

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander RuttKay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

Rozsáhlejší zemní práce spojené s výstavbou polních cest ovšem z převážné části nedosahovaly sprašového podloží, čímž se narušení většího počtu archeologických objektů vyloučilo. Na ZM ČR 1:10 000 (mapový list 24-24-14) místo výzkumu určuje bod o souřadnicích 23 mm od Z s.č. a 171 mm od J s.č.

Pavel Fojtík

Resumé

Hrubčice (Bez. Prostějov). „Hony“. Äneolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

HULÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U obrázku“ (Hulín – Pravčice 1). KŠK. Pohřebiště. Záchranný předstihový výzkum.

Výzkumná sezóna 2007 navázala na výzkum lokality v roce 2006 (Paulus 2007), která je označována jako Hulín-Pravčice 1. Podařilo zde se prozkoumat další 4 hroby KŠK (H 13, H 18-20), takže celkový počet stoupl na 5 (spolu s H 9 z loňského roku). Další kostrový hrob H 17 byl špatně zachován a chyběly i milodary. Proto jeho kulturní zařazení ke KŠK je pouze na základě je blízkosti hrobů této kultury (společně s H 10 z loňského roku).

Pohřby jsou ve skrčené poloze na pravém boku (H 18-20) a na levém (H 13). Trup je otočen na záda. Hlavy jsou orientovány k jihu (H 18-20), k jihovýchodu (H 13). V mužských hrobech se vyskytují kamenné sekeromlaty (H 18, 19 a 20). Dále se objevuje kamenná štípaná industrie (H 17 a H 18) a džbánky (H 20). V jednom ze zkoumaných hrobů se podařilo rozpoznat v rozích hrobové jámy stopy po konstrukci (H 19).

Martin Paulus

Literatura

Paulus M. 2007: Hulín (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů* 48, 362

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž). „U Obrázku“ (Hulín-Pravčice 1). Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

HULÍN (OKR. OLOMOUC)

„Višňovce“ (Hulín-Pravčice 2). MMK, KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od dubna do listopadu 2007 proběhla 1. etapa výzkumu pod nově budovanou komunikací RK 55. Na sídlišti bylo prozkoumáno 1450 objektů LnK, MMK, KZP, věteřovské skupiny, velatické kultury, platěnické kultury, pozdní doby římské i 34 hrobů na pohřebišti ze střední doby hradištní ležícím na svazích mírného návrší východně od Hulína. Na severu svah spadá příkře do nivy říčky Rusavy

na jihu je svah pozvolný k potoku Žabínek. Lokalitu s nadmořskou výškou 193–198 m lze identifikovat v mapě ZM ČR 1:10 000 (mapový list 25–31–08) v souřadnicích od Z s.č.: J s.č.: 145 : 240, 157 : 201, 160 : 236 mm.

Eneolitické osídlení je spjato se dvěma kulturami – MMK a KZP. Časně eneolitické fáze MMK je charakteristická pro tuto lokalitu výskytem převážně velkých hliníků. V nich bylo nalezeno velké množství keramiky, kamenů a kamenné štípané industrie. V keramice bylo rozpoznáno i několik zlomků plastik (trup, noha) či zomorfnní poklička. V zásobní jámě č. 115 byly identifikovány pozůstatky lidského skeletu (korunky stoliček). K hrobu náležel pohárek, který byl nalezen pod převisem. V rámci dvou soujámí LnK a MMK byl rozpoznán keramický materiál KZP.

Marek Kalábek

Resumé

Hulín (Bez. Kroměříž). „Višňovce“ (Hulín-Pravčice 2). Mährische bemalte Keramik u. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

KOJETÍN (OKR. PŘEROV)

„Masarykovo náměstí“. Sídlištní vrstva. MMK. Záchranný výzkum.

Během záchranného výzkumu při hloubení výkopu nové kanalizace bylo na „Masarykově náměstí“ v Kojetíně zjištěno kulturní souvrství, jehož součástí byla sídlištní vrstva – kontext 0212, která obsahovala archeologický materiál z období eneolitu. Zkoumaná vrstva – kontext 0212 byla zjištěna v komunikaci v úrovni domu č. 58 ve výkopu pro šachtu číslo 3115, v severovýchodní části náměstí. Kontext 0212 tvoří hlinitá, středně ulehlá vrstva tmavě černé barvy, která obsahovala keramické zlomky a zlomky kamenné štípané industrie. Nalezené tři keramické zlomky umožňují datovat tuto sídlištní vrstvu do období kultury lidu s moravskou malovanou keramikou (mladší stupeň). Jiné doklady o lidském osídlení v pravěku na katastrálním území Kojetína nebyly během výzkumu prozatím zjištěny, ale v hloubení kanalizace se bude pokračovat i v roce 2008.

Jakub Vrána

Resumé

Kojetín (Bez. Přerov). Masaryk Platz. Mährische bemalte Keramik. Siedlungsschicht. Rettungsgrabung.

KRALICE NA HANÉ (OKR. PROSTĚJOV)

„Kralický háj“. JoK (Lengyel IVc). Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranným archeologickým výzkumem v prostoru Průmyslové zóny města Prostějova (podrobná charakteristika lokality – viz kap. Neolit) byly zachyceny též doklady osídlení náležejícího kultuře jordanovské. Jedná se

především o sídlištní jámu K 569, jež poskytla, vedle kolekce typických keramických zlomků, též reprezentativní soubor štípané industrie či kostěných a parohových artefaktů.

Pavel Fojtík

Resumé

Kralice na Hané (Bez. Prostějov). „Kralický háj“. Jordanówer Kultur (Lengyel IVc). Siedlung. Rettungsgrabung.

KŘENOVICE (OKR. PŘEROV)

„Vinice“ (Křenovice 2). MMK, JeK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na podzim roku 2006 a následně během jara 2007 byl proveden záchranný archeologický výzkum na lokalitě v trati „Vinice“ (Křenovice 2).

Lokalita se nachází na terénní vlně, která je součástí mírně kopcovité krajiny nad širokým údolím řeky Hané. Kopec je orientovaný směrem S–J, má klínovitý tvar, užší částí směřovanou k S. Nadmořská výška lokality je 220,0 až 232,0 m. Lokalita je identifikována na mapě ZM ČR 1:10 000 (mapový list 24–42–10) těmito koordináty (v mm): 110:271, 122:270, 142:273, 148:272, 148:280, 142:279, 122:278, 111:277 od západní/jižní sekční čáry.

Během výzkumu bylo na lokalitě prozkoumáno 450 objektů z různých období pravěku a rané doby dějinné. Nejstarší objekty pocházejí z období eneolitu a patří kultuře s moravskou malovanou keramikou (MMK). Z období eneolitu se dochovalo také několik objektů jevišovické kultury. Starší dobu bronzovou reprezentuje na lokalitě bohaté věteřovské osídlení a závěr doby bronzové a ranou dobu železnou zastupuje na lokalitě dominující slezskoplatěnické osídlení. Doba hradištní (?) je zde zastoupena třemi zničenými kostrovými hroby. Nejmladší nálezy pak pocházejí z doby 30leté války. Jedná se o střelecké šance a spojovací příkopy, tj. součásti opevnění vojenského tábora.

Eneolitické sídlištní objekty MMK byly rozloženy na východním svahu kopce, v nevelké vzdálenosti od potoka zvaného Surovátka. Mezi objekty MMK je možno rozlišit především kulové jamky jako pozůstatky nadzemních staveb, dále hluboké jamy – polozemnice pravidelného obdélníkového tvaru, klasické menší zásobní jámy a menší počet dosti rozměrných hliníků. Nadzemní kulové stavby měly pravidelný čtvercový nebo obdélníkový půdorys o rozměrech cca 7 až 9 m délky a šířky. Většina konstrukcí se dochovala jen z části, a proto nelze věrohodně rekonstruovat jak jejich velikost, tak přesnější prostorové rozložení.

V objektech byl nalezen klasický sortiment archeologických artefaktů, jako je keramika, kameny, silicitové úštěpy a zvířecí kosti. Zmínky zasluhuje nález částečně dochovaného keramického antropomorfního torza. Několik objektů kultury jevišovické bylo volně rozptýleno na Z části temene kopce.

Byly to vesměs dost mělké jámy pravidelných oválných tvarů, z nichž byl získán menší soubor keramických nálezů, mezi nimi dobře zachovaný ostře profilovaný džbánek a také drobná zoomorfní plastika (obr. 2).

Arkadiusz Tajer

Resumé

Křenovice (Bez. Přerov). „Vinice“ (Křenovice 2). Mährische bemalte Keramik u. Jevišovicer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 2: Křenovice-Vinice. Drobná zoomorfní plastika jevišovické kultury. Abb. 2: Křenovice-Vinice. Kleine Tierplastik der Jevišovicer Kultur.

KUNOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Hluboček“. Eneolit. Ojedinělé nálezy. Povrchový průzkum.

Na paleolitické stanici (Škrdla 2005) byl mezi paleolitickým a neolitickým materiálem (viz kapitoly Paleolit a Neolit) nalezen fragment sekery z blíže neurčeného metabazitu. Artefakt má kolmo zabroušené boky, lehce poškozovaný tyl a břitová část je uražena. Broušenou sekeru lze nejspíše přiřadit k eneolitu.

Terénní průzkum proběhl v rámci projektu GAČR reg. č. 404-05-0305 a příspěvek vznikl s podporou GAČR reg. č. 404-05-H527.

Martin Kuča, Petr Škrdla

Literatura

Škrdla, P. 2005: The Upper Paleolithic of the Middle Course of the Morava River. *Dolnověstonické studie 13*, Brno, AÚ AV ČR.

Resumé

Kunovice (Bez. Uherské Hradiště). „Hluboček.“ Áneolithikum. Einzelfund. Oberflächensammlung.